

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26593,Podsumowanie-miedzynarodowej-konferencji-naukowej-Lodz-w-Kraju-Warty-1939-1945-No.html>
02.03.2026, 10:23

Strona znajduje się w archiwum.

Podsumowanie międzynarodowej konferencji naukowej „Łódź w Kraju Warty (1939-1945). Nowe perspektywy badawcze” – Łódź, 12-13 lutego 2015

12.02.2015

W dniach 12-13 lutego 2015 r. w Łodzi odbyła się konferencja naukowa „Łódź w Kraju Warty (1939-1945). Nowe perspektywy badawcze”. Jej organizatorami były Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi oraz Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie. Konferencja zorganizowana została w ramach 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Udział w niej wzięło blisko trzydziestu naukowców z Polski, Niemiec, Wielkiej Brytanii oraz Stanów Zjednoczonych.

Pierwszy dzień konferencji rozpoczął wykład dr. hab. Janusza Wróbla (IPN), który mówił o mieszkańcach Kraju Warty. Następnie w panelu zatytułowanym „Struktury zbrodni” naukowcy z Niemiec i Polski skupili się na zaprezentowaniu represji dotykających mieszkańców Kraju Warty oraz instytucji i organizacji odpowiedzialnych za ich przeprowadzenie. Ożywioną dyskusję wywołały dwa wystąpienia: Roberta Parzera oraz Artura Ossowskiego (IPN). Pierwszy z nich mówił o akcji eutanazji pacjentów zakładów dla chorych psychicznie, przeprowadzonej w ramach akcji T4. Drugi z panelistów w szczegółowy sposób zreferował proces manipulowania historią obozu dla dzieci i młodzieży przy ul. Przemysłowej w Łodzi.

W kolejnej części konferencji uczestnicy mieli możliwość wysłuchania referatów na tematy niemal nieobecne w polskiej historiografii. Występujący historycy skupili się bowiem na przedstawieniu polityki rasowej władz niemieckich. Interesująca dyskusja towarzyszyła przede wszystkim wystąpieniu dr. Gerharda Wolfa z University of Sussex, który mówił o polityce germanizacyjnej w Kraju Warty.

Pierwszy dzień obrad zakończył panel na temat szeroko rozumianego oporu w czasie wojny. Historycy zaprezentowali pionierskie prace o podziemnych partiach politycznych, konspiracji wojskowej oraz tajnej administracji cywilnej.

Wystąpienia prezentowane kolejnego dnia obrad oscylowały w znacznej mierze wokół historii dnia codziennego. W części tej w kompleksowy sposób ukazano Łódź (Litzmannstadt), pozostającą wówczas ciągle miastem trzech narodowości, tyle że ściśle od siebie odizolowanych.

Konferencję kończyły dwa panele, które w założeniu stanowić miały jej podsumowanie. W pierwszym z nich w dwóch referatach ukazana została skomplikowana kwestia pamięci lat wojny i okupacji w Łodzi, zarówno w Niemczech, jak i w Polsce. Dwudniowe spotkanie naukowe wieńczył panel dyskusyjny, w którym prof. Grzegorz Motyka, prof. Hans-Jürgen Bömelburg oraz prof. Elizabeth Harvey podsumowali obrady, zastanawiając się jednocześnie nad przyszłością badań nad okresem okupacji, które niewątpliwie nadal powinny być prowadzone. Dostrzegł nie tylko fakt podjęcia podczas konferencji wielu ciekawych i zapomnianych tematów, ale wskazał także na luki

w naszej wiedzy na temat lat 1939–1945.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, czego najlepszym dowodem były interesujące i niejednokrotnie burzliwe dyskusje.

Szczegółowy program konferencji w załączniku.

Foto: Kamila Kańka

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Łódź

Przy mikrofonie: dr hab. Janusz Wróbel, obok z prawej Robert Parzer, z lewej dr Ingo Loose (Institut für Zeitgeschichte München/Berlin, Abteilung Berlin)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
ODDZIAŁ W ŁÓDZI

I
NIEMIECKI INSTYTUT HISTORYCZNY W WARSZAWIE

zapraszają na konferencję naukową

**ŁÓDŹ W KRAJU WARTY (1939–1945)
NOWE PERSPEKTYWY BADAWCZE**

12-13 lutego 2015 r.

Łódź, Grand Hotel, ul. Piotrkowska 72

Pokaz filmu „Aus Lodz wird Litzmannstadt”

Mariusz Goss z Biura Informacji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Łodzi odczytał list w imieniu Hanny Zdanowskiej, Prezydent Miasta Łodzi. Obok: dr hab. Janusz Wróbel, OBEP IPN Łódź, dr Maren Röger, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, Marek

Pliki do pobrania

[Program konferencji \(pdf, 2.9 MB\)](#)